

ŠKOLNÍ PORADENSTVÍ

Školní poradenské pracoviště spadá do oblasti poradenských služeb ve škole. Poradenské služby ve škole jsou obvykle zajišťovány výchovným poradcem, školním metodikem prevence, případně školním psychologem/školním speciálním pedagogem a jejich konzultačním týmem složeným z vybraných pedagogů školy. (Věstník MŠMT, 2005)

Koncepce poradenských služeb ve škole

Za poskytování poradenských služeb odpovídá ředitel školy, případně jím pověřený pracovník. Ředitel školy zodpovídá také za vytvoření preventivního programu školy, dále se podílí na zajištění výchovného poradenství.

Tyto poradenské a preventivní programy by měly odrážet specifika dané školy i regionu, a aby služby poskytované školou byly lépe koordinovány se službami školských poradenských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko výchovné péče) v regionu.

Realizace pedagogicko-psychologického poradenství na škole předpokládá vytvoření vnitřního systému komunikace ve škole, na které se bude podílet ředitel školy ve spolupráci především s třídními učiteli, a dále zejména učitelé volby povolání, učitelé-metodiky pro práci s nadanými žáky, případně dalšími pedagogy. (Věstník MŠMT, 2005)

Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště
Kontakt a objednávka konzultace:
mobil: 466 304 604,
e-mail: gisela.kostelecka@sstankova.cz

Výchovná poradkyně: **Mgr. Lenka Řádková**, tel. 734 689 509

Metodik prevence: **Mgr. Edita Kacetlová, Mgr. Lucie Rybová**, tel. 725 751 163

Školní psychologka: **Mgr. Jarmila Kupčková**, tel. 735 168 785

Asistentky pedagoga: **Leona Herzánová, Zdeňka Vosáhlová, Marcela Hirková, Barbora Báňová, Irena Dvořáková, Tereza Ledvinová, Monika Skálová, Michaela Kakrdová**

Školní poradenské pracoviště (ŠPP) na naší ZŠ zajišťuje poskytování a koordinaci preventivních, pedagogických a poradenských služeb přímo na škole.

ŠPP je tvořeno výchovnou poradkyní, metodikem prevence, školní psychologkou a asistentkami pedagoga.

Všichni členové týmu ŠPP spolu spolupracují a jejich činnosti se vzájemně prolínají, rovněž úzce spolupracují s pedagogy školy, vychovatelkami ŠD a poradenskými zařízeními (OPPP, SPC).

S veškerými informacemi poskytnutými v rámci činnosti ŠPP je nakládáno v souladu nařízením evropského parlamentu a rady (EU) č. 2016/679, GDPR, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů s účinností od 25. 5. 2018.

Školní poradenské pracoviště poskytuje bezplatné poradenské a konzultační služby žákům, jejich rodičům a pedagogům. Snaží se pomáhat jim při zvládnání a řešení výchovných, vztahových a výukových potíží.

Program/plán poradenských služeb na škole

Program pedagogicko-psychologického poradenství zpracovává a každoročně aktualizuje tým poradenských pracovníků školy, konzultuje jej s pracovníky vytvářející konzultační tým pro poskytování poradenských služeb ve škole a poté předkládá ke schválení řediteli školy.

Program pedagogicko-psychologického poradenství (školního poradenského pracoviště) naplňuje především tyto cíle:

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů,
- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření a realizaci,
- zavést do školství novou koncepci kariérového poradenství,
- připravit podmínky a rozšířit možnosti integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole,
- posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování,
- prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- poskytovat metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů,
- prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči,
- integrovat poradenské služby poskytované školou se službami školských poradenských zařízení (zejm. pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, střediska výchovné péče) a s úřady práce.

Pracovníci školního poradenského pracoviště

Podle obsahu činnosti pedagogických pracovníků školy, kteří poskytují poradenské služby a s nimi spjatou informační a metodickou podporu učitelům, žákům a jejich rodičům lze rozlišit:

A) poradenské pracovníky školy

- výchovný - kariérní poradce
- školní metodik prevence
- školní psycholog/školní speciální pedagog

B) pracovníky, kteří se podílejí na poradenských službách, a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole (viz §7 vyhlášky č. 72/2005 Sb. v platném znění)

- třídní učitel
- učitel-metodik pro přípravu školního vzdělávacího programu (úprava učiva pro nadané žáky)
- učitelé vzdělávací oblasti Výchova k volbě povolání (ZŠ) a Úvodu do světa práce (SŠ)
- případně další pedagogové, zejména učitelé výchov

Standardní činnosti školního poradenského pracoviště

Standardní činnosti poradenských pracovníků školy zahrnují služby, které jsou poskytovány žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům.

Časová dostupnost poradenských služeb

Každý z poradenských pracovníků školy má pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, učitele a rodiče. Ve svých konzultačních hodinách je poradenský pracovník pro uvedenou cílovou skupinu dostupný v prostorách, které jsou vyhrazeny pro poskytování poradenských služeb. Denní doba poskytování poradenské služby se řídí charakterem této služby a potřebami žáků, rodičů a učitelů.

Práce s informacemi a důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňovány v souladu s nařízením evropského parlamentu a rady (EU) č. 2016/679, GDPR, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů s účinností od 25. 5. 2018.

Způsob realizace pravidel pro ochranu informací a důvěrných dat v dokumentaci poradenských pracovníků školy vyplývajících z uvedeného zákona je konkretizován v interní směrnici školy Ochrana osobních údajů č. j. ZSSTAN/GK/2018/15/22 včetně příloh, která je v souladu s podle nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27.4.2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) s platností od 25. 5. 2018.

Náplň činnosti školního psychologa

Školní psycholog vykonává činnosti konzultační, poradenské, diagnostické, metodické a informační, pracuje se žáky, pedagogy i rodiči. Dokumentaci o svých činnostech vede v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů a etickým kodexem školního psychologa. Školní psycholog spolupracuje se specializovanými školskými a dalšími poradenskými zařízeními, zejména pedagogicko-psychologickými poradnami, dále se zařízeními a institucemi zdravotnickými a sociálními, s orgány státními i nestátními s organizacemi péče o děti a mládež apod.

1. Diagnostika, depistáž

- Depistáž specifických poruch učení žáků
- Diagnostika při výukových a výchovných problémech žáků
- Depistáž a diagnostika nadaných dětí
- Zjišťování sociálního klimatu ve třídě
- Screening, ankety, dotazníky ve škole

2. Konzultační, poradenské a intervenční činnosti

- Péče o integrované žáky (pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu, vedení)
- Individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení)
- Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce
- Prevence školního neúspěchu žáků (náprava, vedení, apod.)
- Kariérové poradenství u žáků
- Techniky a hygiena učení (pro žáky)
- Skupinová a komunitní práce s žáky
- Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.
- Podpora spolupráce třídy a třídního učitele
- Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání

- Konzultace se zákonnými zástupci při výukových a výchovných problémech dětí
- Pomoc při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí

3. Metodická práce a vzdělávací činnost

- Metodická pomoc třídním učitelům
- Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky (konzultace a metodické vedení)
- Účast na pracovních poradách školy
- Koordinace poradenských služeb poskytovaných ve škole (výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitelé)
- Koordinace poradenských služeb mimo školu a spolupráce se školskými poradenským vzdělávacího programu
- Besedy a osvěta (zákonným zástupcům)
- Prezentační a informační činnost

4. Etika práce školního psychologa

Při poskytování psychologických služeb žákům, učitelům, rodičům, výchovným poradcům, ředitelům nebo jiným pracovníkům, kteří se podílejí na výchově a vzdělávání, se školní psycholog řídí etickým kodexem práce psychologa i etickým kodexem práce školního psychologa. Etický kodex práce školního psychologa vypracovala Asociace školních psychologů, přičemž vycházela a řídila se etickým kodexem školních psychologů v západoevropských zemích a USA.

Školní psycholog:

- dodržuje všeobecně platná lidská práva a práva dítěte,
- chrání práva a důstojnost jedinců, kterým poskytuje psychologické služby, tedy žáků, učitelů, rodičů, atd.,
- uplatňuje jen takové přístupy ve své práci, které odrážejí humanistický zájem a důstojnost a osobní integritu jedinců,
- vyhýbá se všem aktivitám, které porušují anebo snižují občanská a zákonná práva klientů,
- zabezpečuje psychologické služby na školách a školních zařízeních všem klientům, kteří to požadují anebo kteří tyto služby potřebují bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženskou příslušnost, věk nebo handicap,
- seznámí se s filozofií, cíli, organizací a metodikou školy, na které pracuje. Poznání systému školy a jeho požadavků je základem, který psychologovi umožňuje spolupodílet se na dosažení společných cílů,
- respektuje klientovo právo volby dobrovolného vstupu do vztahu nebo účasti na psychologických službách,
- pracuje s žáky, učiteli a rodiči žáků nestranně bez ohledu na jejich fyzické, mentální, emocionální vlastnosti,
- informuje klienta o důležitých aspektech jejich vzájemného vztahu a o dalším využití informací.
- Informuje ho o výsledcích vyšetření a psychologických intervencích, změnách programů, důležitých plánovaných službách a jiných relevantních informacích,
- všechny údaje o osobních aspektech jedince považuje za přísně důvěrné,
- informuje vedení školy, učitele, rodiče o svých zjištěních, je zodpovědný za poskytování takových informací, které zabezpečují srozumitelnost pro všechny, důraz klade více na interpretaci a doporučení než na předložení výsledků vyšetření,
- je zodpovědný za zachování důvěrnosti informací o klientech a o výsledcích a vyšetřeních, v případě, že chce využít některé informace v přednáškách anebo publikacích, nejdříve si zabezpečí písemný souhlas klienta anebo vynechá všechny identifikační údaje,
- kooperuje a zabezpečuje koordinaci služeb s jinými odborníky při plnění svých cílů, respektuje oblasti své a jejich kompetence, spolupracuje s nimi při uznání multidisciplinární služby potřebné pro psychologickou službu klientovi,
- spolupracuje s rodiči při práci s dítětem při identifikaci problémů, hledání alternativ a strategií řešení, konzultuje s nimi doporučení a plány na pomoc dítěti při zabezpečování psychického

- zdraví a osobnostního rozvoje, při výběru a použití validních a reliabilních postupů, strategií, metod a technik přihlíží na věk, pohlaví, socioekonomický a etnický původ klientů,
- pokud zjistí, že klientův stav si vyžaduje služby mimo jeho kompetenci anebo působnost, anebo si vyžaduje pomoc a starostlivost dalšího odborníka, doporučuje ho jinému kvalifikovanému odborníkovi. Jde například o interdisciplinární spolupráci s klinickým psychologem, speciálním pedagogem, sociálním pracovníkem, pedopsychiatrem, právníkem, lékařem,
 - udržuje si vysokou úroveň svým objektivním získáváním údajů a informací nevyhnutelných pro efektivní práci s klienty. Na vytváření co nejobektivnějšího obrazu o klientovi kombinuje pozorování, rozhovor, psychodiagnostické testy a další metody.

Poznání a respektování těchto norem školnímu psychologovi zaručuje jeho vysokou profesionalitu, důvěru u žáků, učitelů, rodičů, úspěchy v práci a hlavně naplnění jeho poslání při humanizaci školy

Náplň činnosti výchovného poradce

- příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, příprava návrhů na další péči o tyto žáky, spolupráce na vypracovávání IVP (individuální vzdělávací plán)
- evidence žáků se specifickými vývojovými poruchami, spolupráce s TU
- spolupráce při kariérním poradenství na škole
- spolupráce při řešení výchovných problémů, svolávání výchovných komisí pro jednání s rodiči
- zajišťuje agendu spojenou s přijímacím řízením žáků na víceletá gymnázia

- Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků (koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství, základní skupinová i individuální šetření k volbě povolání, poradenství zákonným zástupcům, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zajišťování skupinových návštěv žáků v informačních poradenských střediscích úřadů práce.
- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky.
- Zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
- Poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči a dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Odborné vedení dyslektických asistentek.

Náplň činnosti metodika prevence

- vypracování a kontrola realizace minimálního preventivního programu (MPP) na škole
- prevence sociálně-patologických jevů na škole (šikana, problematika návykových látek, sociálně nežádoucího chování.)
- koordinace preventivních aktivit v oblasti prevence zneužívání návykových látek
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v pedagogicko-psychologické poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů

- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů a zajištění těchto zpráv a informací v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogům školy

Naše škola již několik let pracuje podle **Minimálního programu prevence**. V tomto programu se zaměřujeme na minimalizaci rizikového chování dětí a mládeže, mezi něž zejména patří:

- šikanování a násilí
- kyberšikana (sexting, kybergbrooming, kyberstalking a stalking)
- kriminalita, delikvence, vandalismus
- záškoláctví
- užívání návykových látek, anabolik a medikamentů
- syndrom týraných a zneužívaných dětí
- sekty a sociálně patologická náboženská hnutí
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus
- gambling (patologické hráčství)
- komerční sexuální zneužívání dětí

Použité zdroje a literatura

- MŠMT: *Věstník z července 2005* - Koncepce poradenských služeb poskytovaných ve škole (č. j. 27 317/2004-24)
- MŠMT: *vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních v platném znění*

Doporučená literatura a odkazy ke studiu

- *Nařízení evropského parlamentu a rady (EU) č. 2016/679, GDPR, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů s účinností od 25. 5. 2018.*
- *Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*
- *Vyhláška č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění*

Zpracovala: Mgr. Edita Kacetlová, Mgr. Lucie Rybová

Platnost: od 1. 9. 2021